

{ EMEK }

kesk eyleme çağırıyor

Apaçık ortadadır ki grev ve toplu sözleşme bir sendikayı sendika yapan en önemli unsurdur. Toplu görüşme safatasının seyirlik bir oyun olduğu geçmiş yıllarda yapılan toplu görüşmelerle kamu emekçilerinin zihnine kazınmıştır. Başbakanın görüşmeler başlamadan önce kamu emekçilerine vereceği seyyanen zammı açıklamış olması her ne kadar sendikaları işlevsizleştirme çabası olsa da bir yanıyla toplu görüşmenin nasıl bir oyun olduğunu da gözler önüne sermektedir.

EMİNE ÖZTÜRK

iki milyon kamu emekçisinin 2009 yılını hangi çalışma koşulları içinde geçireceğini belirleyecek olan, 4688 sayılı yasa gereği bu yıl yedincisi gerçekleştirilecek olan toplu görüşmelerin son oturumu 29 ağustos tarihinde gerçekleşti. Son oturumda hükümetle uzlaşan Kamu-Sen ve Memur-Sen masa başında, insanca yaşanacak ücret, büyümeden pay ve devlet tarafından ödenen sendika aidatlarının yükseltilmesini talep ederken, KESK toplu görüşme masasına değil, ancak toplu sözleşme masasına oturacağını kamuoyuna yeniden duyurmuştur.

29 ağustos günü yapılan son oturumda KESK dışındaki iki konfederasyon en düşük düzeydeki kamu emekçisine ilk altı ay 32 YTL ikinci altı ay 37 YTL zam önerisini kabul ederek insanca yaşanacak ücretin günlük 1 YTL'ye bile gelmeyen zam olduğunun altına imza atmışlardır.

15 ağustos tarihinde başlayan toplu görüşmeler sürecinde KESK ilk olarak temmuz ayı içerisinde başbakanla bir görüşme gerçekleştirmiştir. Bu görüşmede öncelikli olarak TİS ve grev hakkının kullanımının önündeki engellerin kaldırılmasını, aynı işyerinde farklı statüde çalışanların ortak örgütlenmesi önündeki engellerin kaldırılması gerekliliğini, kamu emekçilerine 350 YTL seyyanen zam verilmesini, toplu sözleşme sürecinin eylülde başlatılmasını, yeni anayasa hazırlık çalışmalarının yeniden gündeme alınmasını, Ergenekon soruşturmasının derinleştirilmesini, kamu emekçilerinin siyaset yapmasının önündeki engellerin kaldırılması talep edilmiştir.

13 Ağustos tarihinden itibaren Ankara'nın her yerini toplu sözleşme alanı haline getireceğini söyleyen KESK illerdeki tüm yöneticilerini Ankara'ya çağırarak 15 ağustos günü yaklaşık

iki bin kişinin katılımıyla eylemini gerçekleştirmiştir. Ağustos ayı sonuna kadarda yerellerde yapılan eylemlerle süreç devam ettirilmiştir.

Toplu görüşme masasına oturmayarak toplu sözleşme talebini yükselten KESK bu talebine anayasanın 90 maddesini dayanak yapmaktadır. Anayasanın 90. maddesine göre temel hak ve özgürlüklere ilişkin hususlar uluslararası anlaşmalarla çeliştiği noktalarda uluslararası sözleşmeler esas alınacaktır demektir. Kamu emekçilerinin toplu sözleşme ve grev hakkı uluslararası sözleşmelerde güvence altına alınmıştır. Yine KESK'e bağlı kimi sendikalar (TümBel-Sen belediyelerle) toplu sözleşme yapabiliyorken Konfederasyonun hükümetle toplu sözleşme yapamaması bir komediden öteye gitmemektedir. Görüşme süreçlerinde sıkça ifade edilen toplu sözleşme ve grev hakkı talebi hükümet tarafından anayasal değışik-

li-ğe ihtiyaç vardır denilerek ertelenmekte gündeme alınmamaktadır.

Apaçık ortadadır ki grev ve toplu sözleşme bir sendikayı sendika yapan en önemli unsurdur. Toplu görüşme safatasının seyirlik bir oyun olduğu geçmiş yıllarda yapılan toplu görüşmelerle kamu emekçilerinin zihnine kazınmıştır. Başbakanın görüşmeler başlamadan önce kamu emekçilerine vereceği seyyanen zammı açıklamış olması her ne kadar sendikaları işlevsizleştirme çabası olsa da bir yanıyla toplu görüşmenin nasıl bir oyun olduğunu da gözler önüne sermektedir.

Görüşme masasında işverenle anlaşamayan sendikaların ellerinde grev silahı yoktur. Dolayısıyla o masa hükümetten ricayla hak alınan bir

masanın ötesine geçememektedir.

KESK son üç yıldır toplu görüşme masasına oturmayacağını, bu orta oyununun oyuncusu olmayacağını dillendirmektedir, KESK'in bu kararlı duruşu kamu emekçileri nezdinde de KESK'i güvenilir bir pozisyona getirmektedir. Gerek bu konuda verilen mücadele gerekse uluslararası hukukun dayatmaları nedeniyle önümüzdeki dönemde hükümet etkisizleştirilmiş sınırlandırılmış biçimde toplu sözleşme hakkının kullanımına kapı aralamayı gündemine alabilir. Toplu sözleşme hakkının etkin kullanılabilmesi örgütlülüğün genişletilmesinden esas olarak da çalışanların ortak örgütlenmesine yönelik somut adımların atılmasından geçmektedir.

AKP hükümeti neoliberal politikaların önünü açmak ve Avrupa Birliği uyum yasaları çerçevesinde önümüzdeki dönemde anayasayı yeniden ülke gündemine almaya hazırlanmaktadır. 12 Eylül askeri darbesinin ürünü olan anayasanın değiştirilmesi, demokratik bir anayasanın hazırlanması noktasında bir mücadele yükseltmek KESK'in öncelikli görevleri arasında yer almak zorundadır. Toplu sözleşme hakkının kullanılmasını noktasında anayasa hazırlanması sürecine müdahil olmakta KESK'in önünü açacaktır. Toplumun tüm kesimlerinin dahil olduğu çok kimlikli çok kültürlü demokratik anayasanın oluşturulması için KESK ezilen, dışlanan mağdur edilen tüm toplumsal kesimlerle mücadelesini birleştirmelidir.

Toplu sözleşme hakkının kullanılmasının yanında grev hakkı önündeki engel fiilen aşılabilecek bir engel görünümündedir. Grev yapmak için yasalara hem ihtiyaç vardır hem de yoktur. Greve çıktığını ilan eden emekçilerinin önündeki en büyük engel kendi örgütsüzlüğüdür. Bu anlamıyla KESK emek ve demokrasi mücadelesinin bağlarını koparmadan örgütlülüğünü geliştirecek ve derinleştirecek adımları atmak zorundadır.

Yaklaşık üç ay önce gerçekleştirilen merkez organların belirlendiği kongrenin yaratmış olduğu dağınıklığı sokağın ve eylemin birleştirici gücü yeniden toparlayacaktır. Bu gücün farkında olanlar bu süreci başarıya kavuşturacaklardır. Bunun bilincinde olan KESK toplu görüşmeler sürecinde ifadesini bulan "masa başında dilenerek değil, sokaklarda direnerek kazanacağız" şiarının gereği olarak özgürlüklerin sokakta kazanılacağı gerçeğiyle kamu emekçilerini sokakla ve toplumun tüm ezilen kesimleriyle buluşturacak mücadele hattının eylemliliklerin örgütleyicisi olmak zorundadır.